

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2023

IT-TMIEN SENA IL-MALTI (Il-Fehim mis-Smigh) IL-HIN: 15-il minuta

Il-Karta tal-Għalliema

(din il-karta m'għandhiex tinghata lill-istudenti)

**Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh
f'każ li jintuża dan l-iskritt**

1. L-għalliema tal-Malti li se jmexxu l-eżami tas-smigh jgħidu lill-istudenti:
"Il-hin għall-eżami tal-kitba għadda. Ser ngħaddu issa għall-eżami tal-fehim mis-smigh. Jekk jogħġobkom sibu paġna 12 tal-karta tal-eżami."
2. Meta l-għalliema jaraw li l-istudenti kollha sabu l-paġna mitluba, jgħidulhom: **"Għandkom ftit hin biex taraw l-eżercizzji kollha li tridu taħdmu."**
3. Wara 3 minuti l-għalliema jgħidu lill-istudenti: **"Issa se tisimghu s-silta kollha għall-ewwel darba. Waqt li qed tisimghuha tistghu twieġbu l-mistoqsijiet u tiegħu xi noti li jistghu jgħinukom. Is-silta ser terġġhu tisimghuha darb'ohra aktar tard."** L-għalliema jaqraw is-silta kollha b'ritmu meqjus.
4. Wara li tinqara s-silta, l-għalliema jgħidu lill-istudenti: **"Issa għandkom ftit hin biex taħdmu l-eżercizzji fuq is-silta li smajtu."**
5. Wara 3 minuti l-għalliema jgħidu lill-istudenti: **"Issa se tisimghu s-silta għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisimghuha tistghu tkomplu twieġbu l-mistoqsijiet."** L-għalliema jaqraw is-silta kollha b'ritmu meqjus.
6. Kif l-għalliema jtemmu l-qari tas-silta kollha jagħtu 3 minuti lill-istudenti biex jaħdmu t-taħriġ u kif jgħaddi l-hin jgħidu: **"Issa baqgħalkom ftit hin biex tlestu u tirrevedu l-eżercizzji kollha tal-eżami tal-fehim mis-smigh. Grazzi."**

Is-Silta għall-Fehim mis-Smigh:

Vendetta mill-annimali fil-Ġappun

Is-sajf li għadda kien fost l-eħrex wieħed li garrbet id-dinja. It-temperaturi għoljin wasslu għal nuqqas ta' ilma tax-xorb u għall-irrigazzjoni, u saħansitra ħafna xmajjar naqqsu fil-livell tal-ilma u nkixfu affarijiet li kienu ilhom moħbija s-snin. Izda l-Ġappun kellu jsofri iktar minn hekk tant li xi annimali slavaġ, bħal orsijiet, ħnieżer, xadini u anke delfini qamu fuq tagħhom u saru aggressivi mal-bniedem.

Konfronti ma' orsijiet kienu jiġru fl-imġhoddi meta kellek nies li kienu jitolgħu jfittxu l-faqqiegħ u ħxejjex oħra fuq il-muntanji. Izda s-sajf li għadda kellhom jissejgħu kaċċaturi apposta biex jisparaw fuq orsijiet kannella li kienu ta' theddida għal min kien jgħix fl-irħula f'riglejn il-muntanji. Dan wassal biex l-awtoritajiet jagħlqu mat-42 skola u jwaqqfu bażi militari t'emergenza fejn kienu stazzjonati l-kaċċaturi tal-orsijiet. Fis-sajf ġew osservati mat-13,670 ors madwar il-Ġappun, b'mhux inqas minn mitt persuna midruba f'attakki.

Fin-Nofsinhar tal-Ġappun, residenti ta' gżira ċkejna kellhom jevakwaw ruħhom hekk kif ħnieżer slavaġ qerdu l-uċuħ tar-raba' tal-qara' ħamra u l-patata ħelwa. Is-sitwazzjoni tant iggravat li l-ġenituri ma baqgħux iħallu lil uliedhom jilagħbu barra.

Saru rapporti wkoll ta' ġlied bejn nies lokali ma' xadini. F'ċerti każijiet xadini daħlu fid-djar billi fetħu jew kissru twieqi, u attakkaw lir-residenti speċjalment billejl. L-awtoritajiet lokali talbu lir-residenti biex joqogħdu attenti u ma jħarsux direttament lejn ix-xadini peress li dawn setgħu jagħmlu għal għajnejhom. Huma għamlu nases apposta f'xi toroq flimkien ma' diversi rondi.

Il-kawża ta' dan kollu kienet li dawn l-annimali ma setgħux isibu ikel biżżejjed fejn jgħixu u l-ħtieġa nfisha gegħlithom jinżlu f'żoni abitati. U biex tkompli tagħqad, hekk kif il-kaċċaturi naqsu fiż-żoni rurali u muntanjużi, dan irriżulta f'żieda qawwija fin-numru ta' dawn l-annimali f'dawn l-aħħar snin. Fl-imġhoddi r-raħħala kienu jaħdmu bħala speċi ta' lqugħ bejn il-foresti u s-subborgi biex jostakolaw l-annimali milli jagħmlu l-ħsara fl-uċuħ tar-raba'.

Il-problema żdiedet meta xi dniefel bdew jattakkaw lil xi għawwiema. Quddiem din il-problema, l-awtorità lokali introduċiet rondi regolari mal-bajjiet, għamlet bagi apposta li jarmu ħsejjes ultrasoniċi biex iżommu d-dniefel 'il bogħod mill-bajjiet, u waħħlet sinjali li jwissu lin-nies biex ma jaffrontawx id-dniefel peress li attakk jaf ikun fatali.

TMIEM IL-KARTA